

TEMATICA DE INSTRUIRE A LUCRATORILOR IN DOMENIUL SECURITATII SI SANATATII IN MUNCA PENTRU LUNA APRILIE 2025

- *IPSSM(functie)*
- *HG 1051/2006, anexa 1,2*
- *Consecintele necunoasterii si nerespectarii legislatiei SSM*
- *Masuri organizatorice de prevenire a accidentelor de munca si bolilor profesionale*
- *Demonstratii practice*

Să începem schimbarea cu omul din oglindă
pentru locuri de muncă sănătoase și sigure

1. IPSSM functie

2. HG 1051/2006, anexa 1,2

ANEXA 1

ELEMENTE DE REFERINTA*1) [art. 5, art. 6 lit. a) și b) și art. 9 din hotărâre]

*1) În vederea efectuării unei analize mulți-factor, pot fi luati în considerare simultan diferiți factori prezentați în anexele nr. 1 și 2.

1. Caracteristicile masei

Manipularea manuală a maselor poate prezenta riscuri, în special de afecțiuni dorsolombare, dacă masa este:

- prea grea sau prea mare;
- greu de manuit și de prins;
- instabila sau cu un conținut ce risca sa se deplaseze;
- poziționata astfel încât necesita susținerea sau manipularea ei la distanta fata de trunchi sau cu flexia ori rasucirea trunchiului;
- susceptibilă sa producă leziuni lucrătorilor, din cauza marginilor și/sau consistentei sale, în special în cazul unei coliziuni.

2. Efortul fizic necesar

Efortul fizic poate prezenta riscuri, în special de afecțiuni dorsolombare, dacă:

- este prea intens;
- nu poate fi realizat decât printr-o mișcare de rasucire a trunchiului;
- poate sa antreneze o deplasare brusca a masei;
- este realizat atunci când corpul se afla într-o poziție instabila.

3. Caracteristicile mediului de munca

Caracteristicile mediului de munca pot determina o creștere a riscurilor, în special de afecțiuni dorsolombare, dacă:

- nu exista suficient spațiu liber, în special pe verticala, pentru realizarea activității;

- solul prezintă denivelari, prezentând pericole de împiedicare, sau este alunecos pentru incaltamintea lucrătorului;
- locul de munca sau mediul de munca nu permite lucrătorului manipularea manuală a maselor la o înălțime sigura sau într-o poziție de lucru confortabila;
- solul sau planul de lucru prezintă denivelari care implica manipularea masei la diferite niveluri;
- solul sau planul de sprijin al piciorului este instabil;
- temperatura, umiditatea sau circulația aerului este necorespunzătoare.

4. Cerințe ale activității

Activitatea poate prezenta riscuri, în special de afecțiuni dorsolombare, dacă implica una sau mai multe dintre următoarele cerințe:

- efort fizic prea frecvent sau prelungit, care solicita în special coloana vertebrala;
- perioada insuficienta de repaus fiziologic sau de recuperare;
- distanțe prea mari pentru ridicare, coborare sau transport;
- ritm de munca impus printr-un proces care nu poate fi modificat de lucrator.

ANEXA 2

FACTORI INDIVIDUALI DE RISC*1 [art. 7 și 9 din hotărâre]

*1) În vederea efectuării unei analize mulți-factor, pot fi luati în considerare simultan diferiți factori prezentați în anexele nr. 1 și 2.

Lucrătorul este expus unor riscuri dacă:

- este necorespunzător din punct de vedere fizic sa execute sarcina de munca respectiva;
- poarta îmbrăcăminte, incaltaminte sau alte efecte personale necorespunzătoare;
- nu are cunoștințe sau instruire suficienta ori adecvată.

3. Consecintele necunoasterii si nerespectarii legislatiei SSM

În Legea securitatii si sanatatii in munca nr. 319/ 14.07.2006 sunt nominalizate faptele savarsite care se considera contraventii si se stabileste cuantumul amenzilor contraventionale care se aplica angajatorilor.

Tot in Legea nr. 319/ 2006 se nominalizeaza faptele savarsite care se considera infractiuni si se stabileste pedeapsa cu inchisoarea sau amenda pentru persoana care avea indatorirea de a lua masurile, respectiv persoana care nu a respectat obligatiile si/ sau masurile stabilite cu privire la securitatea si sanatatea in munca, daca prin faptele savarsite s-a creat un pericol grav si iminent de producere a unui accident de munca sau de imbolnavire profesionala/ s-a produs un accident de munca sau o imbolnavire profesionala, cu consecinte deosebit de grave.

Legea codului muncii nr. 53/ 24.01.2003 stabileste sanctiunile administrative ce pot fi aplicate lucratorilor pentru neindeplinirea atributiilor din fisa postului, pentru nerespectarea masurilor si reglementarilor privind securitatea si sanatatea in munca.

Sanctiunile administrative care pot fi aplicate lucratorilor pentru faptele savarsite sunt precizate in Regulamentul de ordine interioara al angajatorului si in contractul colectiv de munca valabil la nivelul firmei.

Legea securitatii si sanatatii in munca nr. 319/ 14.07.2006 stabileste la art.41 ca sanctiunile contraventionale mentionate in continuare se aplica angajatorilor, pentru fapte de incalcare a dispozitiilor prevazute de prezenta lege.

1. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei,
 - neintocmirea unui plan de prevenire si protectie, bazat pe evaluarea riscurilor,
 - neobtinerea autorizatiei de functionare din punct de vedere al securitatii si sanatatii inmunca, emise de catre ITM, inainte de inceperea activitatii,
 - modificarea starii de fapt rezultate din producerea unui accident mortal sau colectiv,
 - neasigurare echipamente individuale de protectie.
2. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 3.000 lei la 10.000 lei,

- nerealizarea masurilor dispuse de catre inspectorii de munca.

3. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 4.000 lei la 8.000 lei,

-nerealizarea unei evaluari a riscurilor pentru sanatatea si securitatea in munca a lucraiorilor,precum si pastrarea si ne prezentarea documentului respectiv, la cerere organelor abilitate de control,

-neluarea unei decizii asupra masurilor de protectie care se impun a fi luate, precum si asupra echipamentului de protectie care trebuie utilizat,

-neadoptarea inca din faza de cercetare, proiectare si executie constructii, echipamente de munca, elaborare de tehnologii, a solutiilor conforme cu prevederile in vigoare privind securitatea si sanatatea in munca,

-nestabilirea pentru lucratori, prin fisa de post, a atributiilor si raspunderilor ce le revin, conform functiei exercitate, in domeniul securitatii si sanatatii in munca,

-neintocmirea de instructiuni proprii, in functie de particularitatile activitatilor si a alelocurilor de munca,

-neasigurare cunoastere de catre lucratori si lipsa controlului asupra cunoasterii si aplicarii de catre lucratori a masurilor prevazute in planul de prevenire si protectie stabilit, precum si a prevederilor legale in domeniul securitatii si sanatatii in munca,

-neinformarea oricarei persoane, anterior angajarii, asupra riscurilor la care este expusa la locul de munca,

-neautorizarea exercitarii unor meserii si profesii, prevazute in legislatia specifica,

-angajarea de persoane fara examen medical prealabil si dupa caz fara test psihologic, precum si neasigurare efectuare de control medical periodic si dupa caz control psihologic specific, pentru angajati

-lipsa evidentei zonelor cu risc ridicat si specific,

-neasigurare functionare permanenta si corecta a sistemelor si dispozitivelor de protectie, a aparaturii de masura si control, a instalatiilor de ventilatie,

-ne prezentarea documentelor solicitate de catre inspectorii de munca, respectiv refuzul de a da relatiile solicitate de catre acestia, in timpul controlului sau al cercetarii unor evenimente,

-nedesemnarea, la solicitarea inspectorilor de munca, a unor lucratori care sa participe la efectuarea controlului sau la cercetarea evenimentelor,

-neasigurarea de conditii pentru ca fiecare lucrator sa primeasca o instruire suficienta si adecvata in domeniul securitatii si sanatatii in munca, sub forma de informatii, instructiuni de lucru, specifice locului de munca si postului sau,

-respectiv pentru lucratorii din cadrul altor firme din exterior, care desfasoara activitati in cadrul firmei proprii,

-necercetarea evenimentelor care au produs incapacitate temporara de munca,

-neraportarea la ITM si la asigurator a accidentului de munca inregistrat.

4. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 3.500 lei la 7.000 lei,

-neevaluarea riscurilor pentru securitatea si sanatatea lucratorilor, la alegerea echipamentelor de munca, a substantelor si preparatelor chimice periculoase utilizate, la amenajarea locurilor de munca,

-neasigurarea unei imbunatatiri a nivelului de securitate si de protectie a sanatatii lucratorilor, la toate nivelurile ierarhice, pe ansamblul activitatilor, in urma evaluarii riscurilor,

-incredintarea de sarcini lucratorilor fara a tine cont de capacitatile acestora in ceea ce priveste securitatea si sanatatea in munca, introducerea de tehnologii noi, fara consultarea lucratorilor si/ sau a reprezentantilor acestora, in ceea ce priveste consecintele asupra securitatii si sanatatii lucratorilor, determinate de alegerea echipamentelor, de conditiile si mediul de munca,

-permiterea accesului in zonele cu risc ridicat si specific, a lucratorilor care nu au primit si nu si-au insusit instructiunile adecvate,

- lipsa cooperarii pentru implementarea prevederilor comune privind securitatea si sanatatea in munca a lucraiorilor, cu firmele din exterior, care desfasoara activitati la acelasi loc de munca,
- lipsa coordonarii actiunilor cu firmele din exterior, care desfasoara activitati la acelasi loc de munca, in vederea protectiei lucraiorilor si prevenirea riscurilor profesionale, dupa natura activitatilor desfasurate,
- neinformarea reciproca asupra riscurilor profesionale proprii, cu firmele din exterior care desfasoara activitati la acelasi loc de munca,
- neinformarea lucraiorilor si/ sau a reprezentantilor acestora asupra riscurilor profesionale proprii firmele din exterior, care desfasoara activitati la acelasi loc de munca;
- repartizarea unor obligatii financiare (partial sau total) lucraiorilor, pentru realizarea masurilor privind securitatea, sanatatea si igiena in munca;
- nedesemnarea lucraiorului/ lucraiorilor cu activitatile de protectie si activitatile de prevenire a riscurilor profesionale sau dupa caz, recurgerea la servicii externe;
- neinformarea lucraiorilor, cat mai curand posibil asupra existentei sau posibilitatii de a fi expusi unui pericol grav si iminent, despre riscurile implicate de acest pericol, despre masurile luate ori care trebuie luate pentru protectia lor;
- nefurnizarea de instructiuni de oprire a lucrului si/ sau parasire imediata a locului de munca, cu dirijarea spre o zona sigura, in caz de pericol grav si iminent;
- impunerea lucraiorilor sa reia lucrul in situatia in care exista un pericol grav si iminent, cu exceptia cazurilor exceptionale si pentru motive intemeiate (nereluarea lucrului ar putea duce la producerea de noi evenimente, cu consecinte deosebit de grave, cu pierderi de vieti omesti si imense pagube materiale, caz in care trebuie sa se asigure obligatoriu conditiile pentru protejarea vietii lucraiorilor expusi);
- neasigurarea ca, in lipsa sefului ierarhic, pentru protejarea propriei persoane si a altor persoane, toti lucraiorii sunt apti sa aplice masurile corespunzatoare, in conformitate cu cunostintele lor si cu mijloacele tehnice de care dispun, pentru a evita consecintele unui pericol grav si iminent;
- neasigurarea de echipamente de munca fara pericol pentru securitatea si sanatatea lucraiorilor;
- neacordarea de echipament individual de protectie nou, in cazul degradarii sau al pierderii calitatilor de protectie;
- necomunicarea de indata a tuturor evenimentelor, la inspectoratele teritoriale de munca precum si necomunicarea accidentelor de munca si a bolilor profesionale, a evenimentelor urmate de incapacitate temporara de munca, invaliditate sau deces, la confirmarea lor, la asigurator.

5. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 3.000 lei la 6.000 lei,

- lucraiorii desemnati cu activitatile de protectie si activitatile de prevenire a riscurilor profesionale, nu au capacitatea necesara si nu dispun de mijloace adecvate;
- serviciile externe contactate nu au aptitudinile necesare si nu dispun de mijloace personale si profesionale adecvate;
- lucraiorii desemnati si serviciile externe nu sunt in numar suficient, -nu s-au luat masuri pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor si evacuarea lucraiorilor;
- nu s-au stabilit legaturile necesare (lipsa contracte incheiate) cu serviciile specializate pentru acordare prim ajutor, serviciul medical de urgenta, salvare, pompieri;
- nu au fost desemnati in numar suficient, lucraiorii care aplica masurile de prim ajutor, stingere a incendiilor, de evacuare a lucraiorilor, nu au fost instruiti acestia in mod corespunzator si nu au fost dotati cu echipamentul adecvat;
- lucraiorii si/ sau reprezentantii acestora nu au fost informati asupra riscurilor pentru securitate si sanatate in munca, asupra masurilor si activitatilor de prevenire si protectie de la nivelul intreprinderii si al locului de munca/ postului de lucru, si/ sau fiecarei functii;
- nu au fost anuntati (de regula in scris) lucraiorii desemnati sa aplice masurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor, de evacuare a lucraiorilor;

-angajatorii firmelor externe care desfasoara activitati in intreprinderea/ unitatea sa, nu au primit informatii adecvate privind riscurile pentru securitatea si sanatatea lucrarilor lor respectiv despre masurile si activitatile de prevenire si protectie de la locurile de munca unde desfasoara activitati in comun;

-nu se acorda alimentatie de protectie in mod obligatoriu si gratuit, lucrarilor de la locurile de munca incadrate in conditii de munca ce impun acest lucru, locuri stabilite prin contractul colectiv de munca si/ sau contractul individual de munca;

-nu se acorda materiale igienico-sanitare, in mod obligatoriu si gratuit;

-nu au fost declarate bolile profesionale, de catre medicii din cadrul autoritatilor de sanatate publice teritoriale.

6. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 2.500 lei la 5.000 lei, -lucrarorii au fost prejudiciati ca urmare a parasirii locului de munca si/ sau zona periculoasa, in cazul unui pericol grav si iminent;

-lucrarorii au fost prejudiciati ca au actionat necorespunzator (cu exceptia cazurilor de actiune imprudenta sau dand dovada de neglijenta grava) in caz de pericol grav si iminent, pentru propria persoana sau alte persoane, atunci cand seful ierarhic nu a putut fi contactat;

-lucrarorii desemnati sau reprezentantii lucrarilor nu au avut acces la evaluarea riscurilor si la masurile de protectie instituite in consecinta;

-lucrarorii desemnati si reprezentantii lucrarilor nu au avut acces la informatii din domeniul securitatii si sanatatii in munca, precum si la informatii provenind de la institutiile de control competente;

-nu s-a infiintat, nu s-a organizat si nu functioneaza la nivelul angajatorului, comitetul de securitate si sanatate in munca;

-activitatea de instruire a lucrarilor si/ sau a reprezentantilor acestora se realizeaza pe cheltuieli ale acestora (partial sau total), respectiv se efectueaza in afara programului de lucru.

7. Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 2.000 lei la 4.000 lei,

-lucrarorii desemnati sau reprezentantii lucrarilor nu au avut acces la evidenta accidentelor de munca, a accidentelor usoare, a bolilor profesionale, a incidentelor periculoase;

-lucrarorii desemnati sau reprezentantii lucrarilor nu au avut acces la rapoartele intocmite catre autoritatile competente, privind accidentele de munca suferite de lucrarori,

-nu s-au asigurat materialele necesare pentru informarea si instruirea lucrarilor (afise, pliante, filme, diafilme, casete video, DVD-uri, etc.), cu privire la securitatea si sanatatea lucrarilor;

-au fost prejudiciati lucrarorii sau reprezentantii lucrarilor cu raspunderi specifice in domeniul securitatii si sanatatii lucrarilor pentru ca au participat la discutarea problemelor referitoare la securitatea si sanatatea in munca, au facut propuneri legate de aplicarea masurilor privind securitatea si sanatatea in munca, au avut comentarii si pareri in legatura cu desemnarea lucrarilor cu activitatile de protectie si activitatile de prevenire a riscurilor profesionale, si-au exprimat parerea asupra materialelor de informare primite/analizate/prelucrate, precum si a evidentelor si rapoartelor intocmite la nivelul firmei, si-au exprimat parerea asupra contactarii de servicii externe, si-au exprimat parerea asupra organizarii si planificarii instruirii lucrarilor;

-reprezentantii lucrarilor cu raspunderi specifice in domeniul securitatii si sanatatii lucrarilor nu au beneficiat de timp adecvat, fara diminuarea drepturilor salariale, nu au beneficiat de mijloacele necesare exercitarii drepturilor si atributiilor care le revin;

-nu au fost amenajate locurile de munca astfel incat sa tina seama de prezenta grupurilor sensibile la riscuri specifice (pentru femei gravide, leuze, femei care alapteaza, persoane cu dizabilitati, tineri);

-nu s-a declarat, cercetat si inregistrat intoxicatia acuta profesionala atat ca boala profesionala, cat si ca accident de munca.

Legea securitatii si sanatatii in munca nr. 319/ 14.07.2006 stabileste la art. 41ca sanctiunile contraventionale mentionate in continuare se aplica angajatorilor.

Constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei, nerespectarea reglementarilor de securitate si sanatate in munca, prevazute in acte normative specifice, privind:

- fabricarea, transportul, depozitarea, manipularea sau utilizarea substantelor ori preparatelor chimice periculoase si a deseurilor rezultate;
- prevenirea prezentei peste limitele maxime admise a agentilor chimici, fizici sau biologici, precum si suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului uman;
- darea in exploatare sau repunerea in functiune, partiala sau totala a constructiilor, echipamentelor de munca noi sau reparate, precum si pentru aplicarea proceselor tehnologice;
- intocmirea si respectarea documentatiilor tehnice pentru executarea lucrarilor care necesita masuri speciale de siguranta;
- folosirea surselor de foc deschis si fumatul la locurile de munca unde acestea sunt interzise;
- prevenirea accidentelor prin electrocutare la executarea, exploatarea, intretinerea si repararea instalatiilor si a echipamentelor electrice, precum si pentru prevenirea efectelor electricitatii statice si ale descarcarii atmosferice;
- asigurarea si folosirea instalatiilor electrice de constructie adecvate la locurile de munca unde exista pericole de incendiu sau de explozie;
- asigurarea celei de-a doua surse de alimentare cu energie electrica a echipamentelor de munca;
- transportul, manipularea si depozitarea echipamentelor de munca, materialelor si produselor;
- delimitarea, ingradirea si semnalizarea zonelor periculoase;
- semnalizarea de securitate si/ sau de sanatate la locul de munca;
- asigurarea exploatarei fara pericole a recipientelor;
- butelii cu gaze comprimate sau lichefiate, a instalatiilor mecanice sub presiune si a celor de ridicat, a conductelor prin care circula fluide sub presiune si a altor asemenea echipamente de munca;
- utilizarea, intretinerea, revizia si repararea periodica a echipamentelor de munca;
- asigurarea, marcarea si intretinerea cailor de acces si de circulatie;
- asigurarea iluminatului de siguranta;
- organizarea activitatii de pastrare, intretinere si denocivizare a echipamentului individual de protectie;
- intocmirea documentelor de urmarire a parametrilor functionali ai echipamentelor de munca si a rapoartelor de serviciu pentru instalatiile cu regim special de exploatare;
- aplicarea metodelor de exploatare miniera, executia, exploatarea si intretinerea lucrarilor miniere, realizarea si functionarea sistemului de aeraj, corespunzator clasificarii minelor din punct de vedere al emanatiilor de gaze;
- amenajarea locurilor de munca pentru lucrul la inaltime, in spatii inchise si in conditii de izolare.

Constatarea contraventiilor si aplicarea amenziilor

Inspectorii de munca si dupa caz inspectorii sanitari constata contraventiile si aplica amenziile contraventionale. Acestia intocmesc proces verbal de contraventie. Daca faptele constatate se incadreaza conform prevederilor legii la infractiuni, inspectorii de munca si inspectorii sanitari vor sesiza de indata organele de urmarire penala competente, conform legii. Contravenientul poate achita pe loc sau in termen de cel mult 48 de ore sau in termen de 48 de ore de la data incheierii procesului verbal ori, dupa caz, de la comunicarea acestuia (sub semnatura si data), jumatate din minimul anenzii

prevazute de lege, sanctiunile fiind supuse prevederilor OG nr. 2/ 2001, privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/ 2002, cu modificările și completările ulterioare. Angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de muncă sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asigurărilor sociale de stat.

Inspectia muncii și inspectoratele teritoriale de muncă controlează modul de aplicare a legislației naționale din domeniul securității și sănătății în muncă, la toate persoanele fizice și juridice, din toate sectoarele de activitate, atât publice, cât și private.

FAPTE CONSIDERATE INFRACTIUNI LA LEGEA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ. PEDEPSELE PREVĂZUTE DE CATRE LEGE

1. Legea nr.319/ 2006 prevede la art. 37 pedeapsa cu închisoarea pe diferite termene (minim 6 luni, maxim 3 ani) sau cu amendă, pentru persoana care avea îndatorirea și nu a luat vreuna din măsurile legale de securitate și sănătate în muncă, lucru care a dus la crearea unui pericol grav și iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională. Sunt pedepse mai mari pentru producerea de consecințe deosebite și pedepse mai mici pentru faptele savarsite din culpa.
2. Legea nr.319/ 2006 prevede la art. 38 pedeapsa cu închisoarea pe diferite termene (minim 6 luni, maxim 3 ani) sau cu amendă, pentru persoana care nu a respectat obligațiile și măsurile stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, dacă prin aceasta s-a creat un pericol grav și iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională. Este pedepsită și fapta de a repune în funcțiune instalații, mașini, utilaje, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor. Sunt pedepse mai mari pentru producerea de consecințe deosebite și pedepse mai mici pentru faptele savarsite din culpa.

4. Măsurile organizatorice de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale

Măsurile de prevenire pot fi împărțite în două mari categorii:

- măsuri organizatorice, care vizează în special executantul și sarcina de muncă;
- măsuri tehnice, referitoare în special la mijloacele de producție și mediul de muncă.

Principalele măsuri organizatorice de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale sunt:

- examenul medical;
- examenul psihologic;
- instruirea personalului;
- propaganda în domeniul SSM;
- organizarea activității și a locului de muncă.

Măsurile tehnice de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale se împart, la rândul lor, în trei categorii:

- protecția individuală;
- protecția colectivă;
- protecția intrinsecă;
- protecția integrată.

Măsurile organizatorice:

1. Examenul medical.

Examenul medical constituie o importantă măsură de prevenire, contribuind la eliminarea acelor cauze ale accidentelor de muncă și bolilor profesionale care au ca substrat lipsa, insuficiența sau deficiențele unor însușiri fizice și psihice ale

executantului, respectiv starea anormală a sănătății acestuia. În condițiile muncii industriale, examenul medical are un important rol profilactic. Pe de o parte, el contribuie la micșorarea incidenței bolilor profesionale și a accidentelor de muncă, prin orientarea subiecților care prezintă o susceptibilitate anormală la acțiunea unor noxe profesionale sau deficiențe care constituie factori favorizanți pentru accidentare către profesii sau locuri de muncă fără riscuri profesionale. Pe de altă parte, depistarea bolilor profesionale într-un stadiu incipient previne agravarea îmbolnăvirii și posibilitatea instalării invalidității.

2. Examenul psihologic

În sistemul acțiunilor și măsurilor destinate realizării unei eficiențe optime și unei securități maxime a omului în procesul muncii, un loc important trebuie să-l ocupe examenul psihologic. Alături de cel medical, acesta urmărește două obiective esențiale și anume:

- *asigurarea unei concordanțe cât mai depline între sarcinile și cerințele obiective ale profesiei, în general, ale locului de muncă, în special și capacitățile reale ale individului;
- *detectarea și prevenirea cauzelor de ordin psihologic ale disfuncțiilor și accidentelor în cadrul sistemului om – sarcină de muncă – mijloace de producție – mediu de muncă .

În atingerea acestor obiective examenul psihologic este implicat la mai multe instanțe: în orientarea școlară și profesională;

- în selecția profesională;
- în repartitia la locurile de muncă în cadrul aceleiași profesii sau meserii ;
- în avizarea periodică a menținerii în funcție (la locul de muncă dat);
- în promovarea pe un loc de muncă de nivel mai înalt de competență sau cu indice ridicat de risc (accidentabilitate);
- în expertiza și recuperarea capacității de muncă (după anumite boli , accidente etc.).

Instanța la care este solicitat dictează atât conținutul sau structura , cât și modalitatea concretă de desfășurare a examenului psihologic.

În toate situațiile enumerate mai sus, acest examen are un caracter complex, presupunând corelarea mai multor metode și procedee: metoda observației, metoda biografică (relevarea și evaluarea celor mai semnificative episoade și evenimente din istoria persoanei), metoda analizei produselor activității, metoda chestionarului și convorbirii, metoda experimentului (de laborator și natural), metoda testelor . Fiecare metodă implică o schemă logico-operatională diferită, criterii și tehnici de măsurare – evaluare specifice. De aceea, indiferent care este scopul pe care-l urmărește, examenul psihologic trebuie să aibă la bază o serie de principii generale, a căror respectare este de natură a preveni posibilele mistificări, denaturări, exagerări, conferind semnificația diagnostică – prognostică scontată rezultatelor lui.

3. Instruirea personalului.

Instruirea personalului în domeniul SSM reprezintă ansamblul de activități organizate prin care se urmărește însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor de securitatea muncii.

Considerată una din cele mai importante măsuri de prevenire, instruirea are ca scop eliminarea sau micșorarea numărului erorilor umane care decurg din lipsa sau insuficiența cunoștințelor de protecția muncii. Ea se realizează practic prin intermediul proceselor de instruire – procese de transmitere a informației în domeniul SSM .

Conținutul procesului de instruire este format din totalitatea informațiilor aferente sferei protecției muncii care, prin asimilare și repetare, conduc la formarea

comportamentului normal, optim, în muncă, dezvoltă orientarea corectă față de riscuri și stimulează capacitatea de mobilizare în raport cu acestea.

Forme de instruire. Instruirea în domeniul SSM face parte din pregătirea profesională și se realizează fie la locul de muncă, fie în instituții de învățământ (liceal , postliceal și / sau superior).

4. Propaganda în domeniul SSM

Alături de instruire și selecție profesională, propaganda constituie o importantă măsură organizatorică de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale. Ea constă într-un ansamblu de acțiuni, metode și mijloace de influențare a comportamentului uman în raport cu cerințele de securitate și sănătate a muncii.

Prin propagandă se urmărește, în principal, eliminarea factorilor de risc care decurg din atitudini necorespunzătoare față de pericole și sarcina de muncă, din comportamente riscante în general. Propaganda constituie principala cale de diseminare a unor idei și informații menite să consolideze opinii, atitudini și comportamente corespunzătoare în ceea ce privește cunoașterea, respectarea și aplicarea legislației de SSM .

Principalele obiective ale activității de propagandă în domeniul SSM pot fi formulate astfel :

- modificarea comportamentului individual și colectiv în raport cu cerințele de securitatea muncii;
- influențarea și corectarea caracteristicilor personale și colective care pot conduce la accidente în procesul de muncă;
- cultivarea instinctului de securitate (autoapărare) individuală și colectivă în procesul muncii;
- promovarea unei atitudini corespunzătoare față de riscuri;
- crearea și menținerea unei dispoziții de receptivitate individuală și colectivă pentru activitatea concretă de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

5. Organizarea activității și a locului de muncă

O cerință importantă a societății moderne o reprezintă realizarea unei corelații între progresul tehnic, cu soluțiile sale constructive și capacitatea organismului omenesc de a reacționa prompt la primirea informațiilor pe diferite căi, în limitele sale fiziologice, psihologice, profesionale și culturale, astfel încât productivitatea muncii să fie maximă, simultan cu ușurarea eforturilor executanților în procesele de muncă.

Masuri tehnice

În cadrul măsurilor tehnice de prevenire a accidentelor și bolilor profesionale se disting trei direcții principale de acțiune : protecția individuală , protecția colectivă și protecția integrată.

► Protecția individuală constă în dotarea muncitorilor cu mijloace de protecție (cască , mască , costum , cizme etc). Totalitatea mijloacelor individuale de protecție care se atribuie lucrătorului în timpul desfășurării activității alcătuiesc echipamentul său de protecție individuală. Prin această modalitate de prevenire nu se înlătură factorii de risc; echipamentul de protecție individuală se interpune ca un ecran între noxă și organism, diminuând sau eliminând complet acțiunea factorului de risc asupra executantului.

► Protecția colectivă cuprinde ansamblul metodelor și mijloacelor tehnice prin care se previne sau diminuează acțiunea factorilor de risc asupra a doi sau mai mulți executanți. În practică, protecția colectivă se materializează, în principal, prin dotarea instalațiilor, mașinilor etc., cu dispozitive și aparate concepute cu scopul unic de a proteja lucrătorii în timpul desfășurării procesului de muncă.

► Protecția instrinsecă.-modalitatea optimă de eliminare a factorilor de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională proprii mijloacelor de muncă constă în integrarea principiilor de securitate cu cele de productivitate și fiabilitate încă din în faza de concepere a sistemelor tehnice. Fiecare element component al acestora trebuie astfel gândit încât să se asigure satisfacerea simultană a funcției de producție și a criteriilor de securitate, pe toată durata de viață preconizată a produsului, indiferent de condițiile de exploatare.

► Protecția integrată. Modalitatea ideală de protecție a omului în procesul muncii o constituie eliminarea pericolelor de accidentare și îmbolnăvire profesională premergător constituirii și intrării în funcțiune a sistemului de muncă (la nivel de substrat cauzal). În acest sens a apărut conceptul de protecție integrată ca modalitate de eliminare a factorilor de risc proprii mijloacelor de muncă prin prevederea tuturor măsurilor și mijloacelor de protecție necesară încă din faza de concepere și realizare a mijloacelor de muncă. În acest fel se pot constitui sisteme de muncă a căror funcționare să prezinte riscul minim acceptabil pentru executant, în raport cu progresul tehnic și științific

5. Demonstratii practice.

INTOCMIT

SERVICIUL DE PREVENIRE SI PROTECTIE

